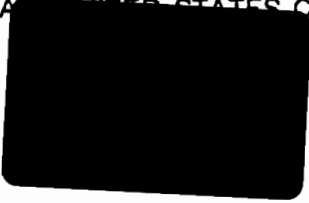

40-161

IRANIAN STATES CLAIMS TRIBUNAL

دیوان داوری دعای ایران - ایالات متحدہ

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFE

Case No. 48

Date of filing: 9 July 84

** AWARD - Type of Award ITL
- Date of Award 11 June 84
_____ pages in English 30 pages in Farsi

** DECISION - Date of Decision _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** CONCURRING OPINION of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** SEPARATE OPINION of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** DISSENTING OPINION of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** OTHER; Nature of document: _____

- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

پرونده شماره ۴۸

شعبه سه

قرار اعدادی شماره ۳۵ - ۴۸ - ۴۱ آ.ی.تی.ا.ل.

English version
 Filed on 11 JUNE 84
 نسخه انگلیسی در نامه پیوسته ثبت شده است.

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL دادگاه داری دعاوی ایران - ایالات متحده
 ثبت شد - FILED
 Date ۱۲۶۲ / ۴ / ۱۸ شه
 9 JUL 1984
 No 48 شماره

امریکن بل اینترنشنال اینکورپوریتد،

خواهان،

- و -

دولت جمهوری اسلامی ایران،

وزارت دفاع جمهوری اسلامی ایران،

وزارت پست و تلگراف و تلفن جمهوری اسلامی ایران، و

شرکت مخابرات ایران،

خوانندگان.

DUPLICATE ORIGINAL
 نسخه برابر اصل

قرار اعدادی

حاضران:

از جانب خواهان: آقای لی آر. مارکس،

آقای آلن وایتز،

آقای جان گرابو،

وکلاي خواهان،

آقای پیتر لومیا،

مشاور خواهان،

آقای حمید صبی،

مشاور حقوقی

از جانب خوانندگان: آقای محمدکریم اشراق،
نماینده رابط جمهوری اسلامی ایران
آقای خسرو طبسی،
مشاور حقوقی نماینده رابط
آقای احمد رضا شرافت،
از شرکت مخابرات ایران
دکتر بهروز اخلاقی،
دکتر جواد واحدی،
وکلا شرکت مخابرات ایران
آقای حسین شهریار،
از شرکت مخابرات ایران

حاضران دیگر: آقای جان آر. کروک،
نماینده رابط ایالات متحده آمریکا
آقای جان بی. رینولدز،
از وزارت امور خارجه آمریکا

بخش اول - جریان رسیدگی

خواهان، امریکن بل اینترنشنال اینکورپوریتد ("امریکن بل") دادخواستش را به طرفیت جمهوری اسلامی ایران، وزارت دفاع ایران، وزارت پست و تلگراف و تلفن ایران و شرکت مخابرات ایران ("شرکت مخابرات")^(۱) در ۱۶ نوامبر ۱۹۸۱ (۲۵ آبانماه ۱۳۶۰) به ثبت رساند.

در ۱۴ مه ۱۹۸۲ (۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱)، شرکت مخابرات لایحه دفاعیه و ادعای متقابلی را ثبت کرد. در ۳۰ سپتامبر ۱۹۸۲ (۸ مهر ماه ۱۳۶۱)، امریکن بل جوابیه‌ای در مورد لوائح دفاعیه و ادعای متقابل شرکت مخابرات به ثبت رساند که شرکت اخیرالذکر در ۸ فوریه ۱۹۸۳ (۱۹ بهمن ماه ۱۳۶۱) پاسخی بدانها ثبت نمود.

دادخواست متقابل شرکت مخابرات که در ۱۴ مه ۱۹۸۲ (۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱) به ثبت رسیده، ضمن خواندگان دیگر، از امریکن تلفن اند تلگراف کامپنی ("امریکن تلفن") به عنوان خواننده متقابل نام برده است. امریکن تلفن، یعنی شرکت مادر امریکن بل، در دادخواست شرکت اخیرالذکر در شمار خواهانها نماند. دیوان داوری، طی دستور مورخ اول ژوئیه ۱۹۸۲ (۱۰ تیر ماه ۱۳۶۱) خود از خواندگان خواست تا لایحه‌ای در توضیح دلایل نام بردن از امریکن تلفن به عنوان خواننده متقابل، تسلیم دارند. شرکت مخابرات در ۳۰ نوامبر ۱۹۸۲ (۹ آذر ماه ۱۳۶۱) لایحه‌اش را ثبت و خواهان نیز لایحه جوابیه‌ای در ۳۱ ژانویه ۱۹۸۳ (۱۱ بهمن ماه ۱۳۶۱) به ثبت رساند.

استماع مقدماتی پرونده در ۱۵ فوریه ۱۹۸۳ (۲۶ بهمن ماه ۱۳۶۱) برگزار شد.

دیوان داوری بر اساس جلسه استماع مقدماتی مزبور، در تاریخ ۱۵ مارس ۱۹۸۳ (۲۴ اسفند ماه ۱۳۶۱) به طرفین دستور داد که تا ۳ ژوئن ۱۹۸۳ (۱۳ خرداد ماه ۱۳۶۲) راجع به نه فقره موضوع حقوقی مقدماتی (موضوعات "الف" تا "ط") اظهار نظر کنند. در دستور دیوان همچنین قید شده بود که حداکثر تا ۸ آوریل ۱۹۸۳ (۱۹ فروردین ماه ۱۳۶۲) می‌توان موضوعات جدیدی را پیشنهاد کرد. در ۸ آوریل ۱۹۸۳ (۱۹ فروردین ماه ۱۳۶۲) خواهان درخواستی مبنی بر توسعه موضوعات مقدماتی به ثبت رساند. دیوان

(۱) شرکت مخابرات در واقع به نمایندگی از جانب وزارت دفاع ملی ایران و وزارت پست و تلگراف و تلفن ایران در دادگاه حضور بهم رساند.

در دستور مورخ ۲۵ آوریل ۱۹۸۳ (۵ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲) خود موضوع "ط" را تغییر داده موضوع جدیدی تحت عنوان موضوع "ی" اضافه و مهلت پیشنهادها موضوعات جدید را تا دوم مه ۱۹۸۳ (۱۲ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲) تمدید کرد. در تاریخ دوم مه ۱۹۸۳ (۱۲ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲) شرکت مخابرات درخواست نمود که مهلت پیشنهادها موضوعات جدید به مدت یکماه تمدید شود. دیوان، طی دستور مورخ ۱۱ مه ۱۹۸۳ (۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲) خود این درخواست را رد کرده و متذکر شد که موضوعات جدید را می‌توان در مراحل بعدی رسیدگی‌ها مطرح نمود. در ۱۲ مه ۱۹۸۳ (۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۶۲) شرکت مخابرات لایحه‌ای به ثبت رسانده و موضع خود را در مورد موضوعات مقدماتی تشریح کرد.

در ۳ ژوئن ۱۹۸۳ (۱۳ خرداد ماه ۱۳۶۲) امریکن بیل لایحه‌ای که در آن به موضوعات مقدماتی پرداخته بود به ثبت رساند و در ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ (۲۴ خرداد ماه ۱۳۶۲) شرکت مخابرات نیز چنین کرد. لایحه متقابل خواهان در ۱۴ ژوئیه ۱۹۸۳ (۲۳ تیر ماه ۱۳۶۲) و لایحه متقابل شرکت مخابرات در ۲۸ ژوئیه ۱۹۸۳ (۶ مرداد ماه ۱۳۶۲) به ثبت رسید.

استماع موضوعات مقدماتی در ۱۸ اکتبر ۱۹۸۳ (۲۶ مهر ماه ۱۳۶۲) برگزار گردید.

بخش دوم - واقعیتها و اظهارات

در ماه مه ۱۹۷۵، ایران، در جهت هماهنگ کردن کلی برنامهنوسازی سیستمهای مخابراتی غیرنظامی و نظامی خود ("Seek Switch Program")، امریکن تلفن را از میان تعدادی پیمانکار برگزید. در نتیجه، امریکن تلفن و دولت ایران به منظور تنظیم شرح تفصیلی بخشی از کار مورد نظر طبق پروژه مربوطه (شرح کار شماره IR - 100) به مذاکره پرداخته و شرح کار مزبور را در تاریخ ۱۱ اوت ۱۹۷۵ (۲۰ مرداد ماه ۱۳۵۴) امضا کردند.

اندکی پس از آن، امریکن تلفن یک شرکت فرعی کاملاً متعلق به خود تحت نام امریکن بیل تشکیل داد تا پروژه پیش‌بینی شده در برنامهمکار (SOW IR - 100) را اجرا نماید.

(۲) موضوعات "الف" تا "ی" ذیلاً به طور کامل در بخش سوم مطرح شده‌اند.

معهدا ، امریکن بل مستقیما " بادولت ایران قراردادنیست ، ودرعوض ، ایالات متحده وایران پروژه رابه عنوان بخشی ازبرنامه فروش تسلیحات خارجی (اف . ام . اس) فیما بین ایالات متحده وایران تلقی کردند . بدینجهت بدوا " نهدولت ایران ، که دولت ایالات متحده بود ، که با انعقادیک قرارداد داخلی فروش تسلیحات خارجی (اف . ام . اس .) در ۳۱ دسامبر ۱۹۷۵ (۱۰ دیماه ۱۳۵۴) با امریکن بل ، باشرکت مزبور طرف قرارداد شد . بند ۴۱ قسمت " ی " (ج) این قرارداد ناظر بر اجرای برنامه کار 100 - IR SOW بوده و ، از جمله مطالب دیگر ، مقرر می داشت ، که امریکن بل ، به عنوان پیمانکار " بادقت و مراقبت کامل ، اهداف برنامه کار IR - 100 را پیگیری نموده " ونیز اینکه امریکن بل " در چارچوب اقدامات مصرح در قرارداد ، شروط و مقررات برنامه کار مذکور را اجرا خواهد کرد " . امریکن تلفن ، طی موافقت نامه مورخ ۳۱ دسامبر ۱۹۷۵ (۱۰ دیماه ۱۳۵۴) اجرای کامل و رضایت بخش قرارداد اف . ام . اس . توسط امریکن بل را در برابر دولت ایالات متحده ، تضمین کرد .

امریکن بل مدعی است که وی تا تاریخ ۳۱ مارس ۱۹۷۷ (۱۱ فروردینماه ۱۳۵۶) خدمات موضوع قرارداد اف . ام . اس . ، را ارائه کرده است . در جریان ارائه این خدمات ، در دولت و امریکن بل موافقت کردند که امریکن بل و دولت ایران در آینده مستقیما " با عقدیک سلسله قراردادهای یکساله بایکدیگر طرف معامله شوند . بابت کار انجام شده توسط امریکن بل پس از ۳۱ مارس ۱۹۷۷ (۱۱ فروردینماه ۱۳۵۶) و در طول مذاکراتی که در مورد عقد قرارداد مستقیم با ایران صورت می گرفت ، طرفین در ۱۹ مارس ۱۹۷۷ (۲۸ اسفندماه ۱۳۵۵) در مورد یک قرارداد موقت کوتاه مدت (قرارداد شماره ۱۱۲) به توافق رسیدند . این قرارداد از اول آوریل ۱۹۷۷ (۱۲ فروردینماه ۱۳۵۶) آغاز و در ۱۵ ژوئیه همانسال (۲۴ تیرماه ۱۳۵۶) منقضی شد . اولین قرارداد یکساله ، یعنی قرارداد شماره ۱۱۸ در ۱۶ ژوئیه ۱۹۷۷ (۲۵ تیرماه ۱۳۵۶) قوت اجرائی یافته و در ۱۵ ژوئیه ۱۹۷۸ (۲۴ تیرماه ۱۳۵۷) منقضی گردید . در همان تاریخ ، امریکن بل و دولت ایران قرارداد شماره ۱۳۸ را که قرار بود در ۱۵ ژوئیه ۱۹۷۹ (۲۴ تیرماه ۱۳۵۸) خاتمه یابد ، منعقد ساختند . شرح کارهای اصلاح شده (SOW) که به امضای امریکن بل و دولت ایران رسیده بود ، طی مواد ۲ / ۱ و ۱۶ / ۱ هر یک از قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ ، در این قراردادها گنجانیده شد . اجرای قرارداد شماره ۱۳۸ پیش از تاریخ ۱۵ ژوئیه

۱۹۷۹ (۲۴ تیرماه ۱۳۵۸) متوقف شد. طرفین در مورد دلایل فسخ این قرارداد اختلاف نظر دارند.

امریکن بیل ادعای خود را بر قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ مبتنی ساخته است. به موجب این قراردادها، وظیفه اساسی امریکن بیل این بود که جهت مدرنیزه کردن سیستم مخابراتی ایران به دولت ایران، خدمات مشورتی ارائه دهد. امریکن بیل ادعا می کند که وی بابت خدمات خود و تجهیزات و خدماتی که وی از جانب خواننده ها از فروشندگان دیگر تهیه نموده و همچنین بابت مخارج دیگر و هزینه های فسخ به شرح مقرر در قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸، و نیز بابت خسارات ناشی از امتناع من غیر حق از اجرا و نقض ادعائی قرارداد شماره ۱۳۸ توسط خواننده ها، مبلغ ۶۳،۸۱۹،۳۶۹ دلار امریکا مطالبه می نماید. امریکن بیل، مضافاً "خواستار بهره و هزینه های داوری خویش است.

خواننده، شرکت مخابرات مدعی است که دیوان داوری به دلایل زیر صلاحیت رسیدگی به ادعای خواننده را ندارد: (الف) اینکه خواهان ادله و مدارک کافی جهت اثبات تابعیت خود ارائه نکرده و (ب) اینکه ماده ۸ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ مقرر می دارد که اختلافات طبق قوانین ایران و در محاکم ایران حل و فصل شود و بنابراین، صلاحیت رسیدگی را به موجب قید استثنای بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی از دیوان سلب می نماید.

شرکت مخابرات دفاعیاتی چند در مورد اصل دعوی مطرح می سازد. شرکت مذکور مدعی است که فقط دو فقره از صورتحسابهای خواهان بلا پرداخت مانده و دلیل عدم پرداخت آنها نیز اینست که در این صورتحسابها، الزامات رسمی قراردادی رعایت نشده و حقیقتاً، منعکس کننده کار انجام شده واقعی نیست. شرکت مخابرات، همچنین معتقد است که ادعاهای امریکن بیل بابت خرید تجهیزات فاقد اعتبار است از این نظر که برخی از تجهیزات هنوز به ایران تحویل داده نشده، سایر تجهیزات تحویلی را نمی توان آنطور که باید، مورد بهره برداری قرارداد و نیز اینکه خواهان تعهدش را در مورد خرید اینگونه تجهیزات از منابع ایرانی، نقض کرده است. بالاخره، شرکت مخابرات اظهار می دارد که فی الواقع، امریکن بیل بوده است که اجرای قرارداد شماره ۱۳۸ را متوقف ساخته و بعداً "از اجرای آن امتناع کرده است. شرکت مخابرات بدو "مدعی بود که قراردادها اعتبار ندارند، لیکن بعداً این ادعا را پس گرفت.

امریکن بل اظهار میدارد که چنانچه قراردادها غیرقابل اجرا تلقی شوند، به نحو تخییری بر اساس دارا شدن بلاجهت ادعای خسارت می‌کند و همچنین مدعی است که ایران به ناحق و متقلبانه، ضمانت نامه بانکی و اعتبار اسنادی مربوط به قرارداد شماره ۱۳۸ را مطالبه نموده و از اموال امریکن بل سلب مالکیت کرده است. شرکت مخبرات با اظهار این مطلب که خدمات امریکن بل سودی به حال ایران نداشته، و وجوه مورد مطالبه توسط بانک متعلق به ایران بوده و لذا، با مطالبه آن خلافی صورت نگرفته، و نیز اینکه ایران مالی را صادره نکرده و صرفاً "آنرا فروخته تا تعهدات انجام نشده خواهان را در ایران تصفیه نماید، اعتبار این ادعاها را منکر شده است. با توجه به موضع شرکت مخبرات مبنی بر اینکه قرارداد های مورد بحث معتبر و قابل اجرا هستند، امریکن بل این ادعای تخییری را دنبال نکرده است.

شرکت مخبرات، همچنین تعدادی ادعای متقابل مطرح ساخته است. اولاً، شرکت نامبرده بابت نقض ادعای قوانین و مقررات ایران، تقلب، اعمال نفوذ غیرقانونی و ارتشاء برای کسب امتیازات قراردادی طالب خساراتی است و تعیین میزان آنرا به عهده دیوان گذاشته است.

ثانیاً، شرکت مخبرات خواستار غرامت به میزان ۴۲،۰۰۰،۰۰۰ دلار بابت ادعای نامبرده است که علیه شرکت یا دسده توسط پیما نکاران دیگر اقامه گردیده. طبق ادعا، امریکن بل تعهداتش را نسبت به پیما نکاران یا دسده ایفا نکرده و در تهیه مدافعات در این رابطه با شرکت مخبرات همکاری ننموده است.

ثالثاً، شرکت مخبرات بابت چند مورد نقض ادعای قراردادهای شماره ۱۱۲، ۱۱۸ و ۱۳۸ مبلغ ۲۱۳،۳۰۷،۰۲۵ دلار امریکا و ۱۴،۸۴۶،۱۱۷،۰۰۰ ریال مطالبه می‌کند.

رابعاً، شرکت مخبرات مبلغ ۲۸،۶۸۱،۸۲۸ دلار امریکا بابت نقض ادعای مقررات ارزی ایران خواستار است.

خامساً، شرکت مخبرات مبلغ ۳۵۶،۰۲۵ ریال بابت نقض ادعای مقررات اقامت و استخدام اتباع بیگانه مطالبه می‌نماید.

سادسا"، شرکت مخابرات طالب ۳،۴۳۳،۶۶۸،۴۴۳ ریال بابت نقض ادعائی قوانین مالیاتی و بیمه‌های اجتماعی است .

سابعا"، شرکت مخابرات خواستار ۹۶۰،۹۸۸ ریال بابت عدم تادیه ادعائی صورت حسابهای تلفن و تلکس است .

وبالآخره، شرکت مخابرات صدور حکم بابت بهره و هزینه‌های داوری اش را از دیوان خواستار است .

بخش سوم - موضوعاتی که در این حکم باید مورد رسیدگی واقع شود

همانطور که قبلاً گفته شد، دیوان داوری از طرفین دعوت کرد که طی لـوایح کتبی و مدافعات شفاهی در جلسه استماع مورخ ۱۸ اکتبر ۱۹۸۳ (۲۶ مهر ماه ۱۳۶۲) به یک تعداد موضوعات حقوقی که در مرحله بدوی رسیدگیها به عنوان موضوعات مقدماتی در نظر گرفته شده‌اند، بپردازند. این موضوعات عبارت بودند از:

الف - آیا ادعاهای برابر مفاد بند ۲ ماده ۷ بیانیه حل و فصل دعاوی "ادعاهای اتباع" ایالات متحده محسوب میشوند؟

ب - آیا دیوان داوری به اعتبار رقید صلاحیت دادگاههای ایران، فاقد صلاحیت رسیدگی به ادعاهای مشمول بند ۱ ماده ۲ بیانیه حل و فصل دعاوی است؟

ج - آیا دیوان صلاحیت رسیدگی به دعاوی متقابل مطروح علیه شرکت آمریکن تلفن و تلگراف را دارد؟

د - آیا بدلیل اینکه دعاوی متقابل، ناشی از همان قرارداد، معامله یا واقعه‌ای نیستند که موضوع دعاوی را تشکیل میدهد، دیوان داوری نسبت به این دعاوی متقابل صلاحیت رسیدگی ندارد؟

ه - آیا ادعای معتبر نبودن قراردادهای مورد بحث توسط خواندگان، منع قانونی دارد و اگر چنین نیست آیا حقوق موضوع قراردادها قابل اعمال است؟

- و - در صورتیکه حقوق موضوع قراردادها بهر دلیل قابل اعمال نباشند آیا خواهان میتواند از سایر تئوریها طرح دعوی به نحو تخییری، برای وصول مطالبات خود استفاده نماید؟
- ز - آیا از نواقص ادعائی در خدمات انجام شده توسط خواهان بر اساس مواد ۲/۱۵ - ۲/۱۶، ۲/۱۸ و ۲/۲۰ قراردادها یا بهر دلیل دیگری، اعراض شده است؟
- ح - ماده ۲/۲۱ قراردادها مسئولیت خواهان در مورد نقائص انجام کار و اتاچه حدی محدود می‌کند؟
- ط - در صورتیکه دیوان داوری نسبت به ادعاهای متقابل ناشی از تعهدات مربوط به پرداخت مالیات کارمندان و حق بیمه‌های اجتماعی، صلاحیت داشته باشد مفاد ماده ۵/۱۲ قراردادها چه تاثیری بر چنین تعهداتی دارد؟
- ی - آیا هیچیک از شروط و مفاد قراردادها یا قوانین حاکم، مانع طرح ادعا توسط خواندگان بابت مالیات و حق بیمه‌های اجتماعی است؟
- شرکت مخابرات که قبلاً طی مدافعاتش به قابل اجرا بودن قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ ایراد گرفته بود، بعداً "موضع خود را تغییر داد و اکنون می‌پذیرد که این قراردادها معتبر و قابل اجرا هستند. بالنتیجه، موضوعات "ه" و "و" منتفی هستند.

بخش چهارم - دلایل حکم

- ۱ - موضوع الف - آیا ادعاها برابر مفاد بند ۲ ماده ۷ بیانیه حل و فصل دعاوی "ادعاهای اتباع" ایالات متحده محسوب می‌شوند؟

خواهان ادله و مدارکی، از جمله گواهی نامه‌هایی از مقامات دولتی ارائه نموده، حاکی از اینکه در کلیه مواقع ذیربط، یک شرکت ایالات متحده بوده که تماماً "متعلق به امریکن تلفن، یعنی یک شرکت امریکائی دیگر است.

خواهان، مضافاً " گواهی به قید سوگند دبیر امریکن تلفن را مورد استناد قرار می‌دهد مبنی بر اینکه در ۲۷ فوریه ۱۹۸۱ (۸ اسفندماه ۱۳۵۹) ۹۸/۹ درصد سهام با حق رای امریکن تلفن در اختیار رسها مدرائی بوده که نشانیها ایشان را در امریکا ذکر کرده‌اند. به این گواهی، نسخ صفحات ذیربط توکیل حق رای امریکن تلفن برای جلسات سالانه مورخ ۱۹ آوریل ۱۹۷۸ (۳۰ فروردینماه ۱۳۵۷) و ۱۵ آوریل ۱۹۸۱ (۲۶ فروردینماه ۱۳۶۰) آن شرکت منضم است که نشان می‌دهد هیچکدام از سهام دارای حق رای امریکن تلفن در اختیار رسها مدرائی که ۵ درصدی از اندرپنج درصد سهام با حق رای را، دارا بوده‌اند، نبوده‌است. بر اساس این مدارک و مطالب و در نبود هرگونه ایراد معتبری از جانب خواندگان در این رابط، دیوان داوری این استنباط را منطقی می‌داند که بیش از ۵۰ درصد سهامداران امریکن تلفن در کلیه مواقع ذیربط شهروند ایالات متحده بوده‌اند.

بدینسان، دیوان نتیجه می‌گیرد که خواهان یک شرکت ایالات متحده است و در کلیه مواقع ذیربط، اشخاص حقیقی شهروند ایالات متحده من غیر مستقیم حقوقی معادل بیش از ۵۰ درصد سهام سرمایه‌ای آن را، دارا بوده‌اند. بالنتیجه، ادعا از آن یک تبعه ایالات متحده بوده و به موجب بند ۲ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعاوی، دیوان برای رسیدگی بدان، صالح است.

۲ - موضوع ب: آیا دیوان داوری به اعتبار قید صلاحیت

دادگاههای ایران، فاقد صلاحیت رسیدگی به ادعاهای

مشمول بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل است؟

بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی " ادعاهای ناشی از قراردادهای تعهدآور فیما - بین که در آن قراردادهای مشخصاً " رسیدگی به دعاوی مربوطه منحصرأ " در صلاحیت دادگاههای صالحه ایران با توجه به موضع مجلس، باشد " را از حیطه صلاحیت دیوان داوری مستثنی کرده‌است.

قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ حاوی قید واحدی در مورد حل اختلاف (ماده ۸) به شرح زیر است:

کلیه اختلافات و منازعات تیکه ممکن است میان طرفین در نتیجه تعبیر و تفسیر مواد قرارداد یا انجام کارها به وجود آید که نتوان آنها را به طور دوستانه حل و فصل نمود، باید طبق قوانین ایران، و با مراجعه به دادگاههای صالحه ایران، حل و فصل گردد.

موضوعی که اکنون دیوان باید تعیین کند اینست که آیا این ماده، به شرحی که خواندگان ادعا می‌کنند، صلاحیت دیوان را نسبت به ادعاهای مبتنی بر قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ به استناد شرط فوق الذکر بیا نیه حل و فصل دعوی منتفی می‌سازد یا خیر.

دیوان عمومی طی قرار اعدادی شماره ITL-6-159-FT خود (فورداروسپیس اندکامیو- نیکیشنز کورپوریشن و سایرین، و نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران و سایرین) در مورد یک قید انتخاب دادگاه (ماده ۹ قرارداد مربوط) رای صادر کرد. قید مزبور مقرر می‌داشت:

کلیه اختلافات و منازعات فیما بین طرفین که ناشی از تعبیر و تفسیر قرارداد و یا اجرای کارها باشد و نتوان آنها را به طور مسالمت آمیز حل و فصل نمود، طبق مقررات قوانین ایران و از طریق مراجعه به دادگاههای صالحه ایرانی حل و فصل خواهند شد.

دیوان عمومی خاطر نشان ساخت که برای اینکه صلاحیت دیوان نفی گردد، (قید) انتخاب دادگاههای ایران در قرارداد باید کلیه ادعاهای ناشی از قرارداد را دربرگیرد. در این رابطه دیوان عمومی چنین نظر داد:

در پرونده حاضر، صلاحیت دادگاههای ایرانی، صراحتاً به اختلافات ناشی از تعبیر و تفسیر قرارداد و اجرای کارها محدود شده است. جنبه‌های مهمی از قرارداد، منجمله پاره‌ای از تعهدات خواهانها که باید در خارج از ایران اجرا شود و کلیه تعهدات خواندگان از قبیل پرداخت (حق الزحمه-م) خارج از صلاحیت دادگاههای منتخب قرارداد شده است. این قبیل محدودیت در صلاحیت، ماده ۹ قرارداد را از شمول این الزام که دادگاه ایرانی باید منحصراً "صلاحیت رسیدگی به اختلافات ناشی از قرارداد را داشته باشد، خارج می‌نماید. بنابراین، ماده ۹ قرارداد (مورد بحث) مانع نمی‌شود که دیوان داور نسبت به دعوی ناشی از این قرارداد اعمال صلاحیت نماید.

قیدانتخاب مرجع رسیدگی که اکنون مورد بحث است صراحتاً " به اختلافات ناشی از تفسیر و تعبیر مواد قرارداد و اجرای کارها محدود شده است . بنا براین، به همان دلایل مذکور دررای فوق الذکر دیوان عمومی، قید مورد بحث را نمی توان ناظر بر هرگونه ادعای ناشی از قرارداد دانست . لذا، دیوان داوری چنین نتیجه می گیرد که ماده ۸ قرارداد ده های شماره ۱۱۸ و ۱۳۸، ادعاهای مبتنی بر قراردادهای مزبور را از حیطه صلاحیت دیوان داوری خارج نمی سازد .

۳ - موضوع "ج": آیا دیوان صلاحیت رسیدگی به دعای

متقابل مطروح علیه شرکت امریکن تلفن را دارد؟

خواندگان استدلال می کنند که حق دارند ادعاهای متقابل خود را نه فقط علیه امریکن بل، بلکه علیه امریکن تلفن نیز، اقامه نمایند، زیرا امریکن تلفن فی الواقع شرکتی بوده، که دولت سابق ایران پروژه را با امضای برنامه کار 100 - IR SOW به وی واگذار نموده است . خواندگان اظهار می دارند که این سند، "قرارداد اولیه و اصلی" است . خواندگان، بعلاوه، به این واقعیت اشاره می کنند که امریکن بل به عنوان شرکت فرعی تماماً " متعلق به امریکن تلفن معرفی شده بوده و امریکن بل "صرفاً" به منظور اجرای پروژه در ایران تشکیل یافته بود". بنا به اظهار خواندگان، امریکن تلفن همواره از جانب دولت سابق ایران "به عنوان مجری اصلی و مسئول منحصر به فرد قرارداد منعقد شده" شناخته می شد . علاوه براین، خواندگان مدعی اند که امریکن تلفن حسن انجام خدمات پروژه را تضمین کرده است . با توجه به این پیشینه، خواندگان استدلال می کنند که می توانند ادعاهای متقابل را هم علیه امریکن بل وهم علیه امریکن تلفن، مطرح سازند . خواهان استدلال می کند که طبق بیانیه حل و فصل دعاوی، وهمچنین طبق اصول پذیرفته شده عام مربوط به رویه حقوقی در سیستمهای داخلی، ادعای متقابل را فقط می توان علیه خواهان پرونده مطرح کرد و نه علیه شخصی که طرف دعوی در دادگاه نیست . بنا به اظهار خواهان، امریکن تلفن، حسن انجام کار توسط امریکن بل را نزد خواندگان تضمین نکرده است، ولی حتی اگر چنین کرده بود، این امر حقی برای خواندگان جهت اقامه ادعاهای متقابل علیه امریکن تلفن به عنوان ضامن، ایجاد نمی کرد . بعلاوه، خواهان ادعا می نماید که حتی اگر

خرق حجاب شرکت (pierce the corporate veil) میسر باشد تا صلاحیت نسبت به امریکن تلفن حاصل شود، در پرونده حاضر هیچ دلیل و مبنائی برای اینکار وجود ندارد.

ماده دویبیا نیه حل و فصل دعاوی مشعرا اینست که دیوان داوری

"... به منظور اتخاذ تصمیم درباره دعاوی اتباع ایالات متحده علیه ایران و دعاوی اتباع ایران علیه ایالات متحده و هرگونه دعای متقابل ناشی از قرارداد فیما بین، معا مله یا پیش آمدی که مبنای ادعای آن تبعه باشد، تشکیل می‌گردد".
(تاکید اضافه شده است).

نحوه انشای عبارت ماده دو که در بالا نقل شد موید این موضع است که فقط علیه خواهان می‌توان ادعای متقابل اقامه کرد. تبصره ۳ ماده ۱۹ قوا عددیوان نیز این نتیجه گیری را تأیید می‌کند. تبصره مزبور مقرر می‌دارد:

"هرگاه ادعای متقابل یا ادعائی که به منظور آنها تر بدان استناد می‌شود، مطرح گردد، به خواهانی که اینگونه دعاوی متوجه است، حق پاسخگویی داده می‌شود.... (تاکید اضافه شده است).

علیهذا، دیوان داوری ناگزیر از این نتیجه گیری است که خواندگان از اقامه هرگونه ادعای متقابل علیه هر شخص یا واحدی غیر از خود خواهان، یعنی غیر از امریکن بسل، ممنوع می‌باشند.

خواندگان این مسئله را پیش کشیده اند که آیا اوضاع و احوال پیرامون تشکیل امریکن بیل و اجرای پروژه توسط آن، طوری نبوده است که خرق حجاب شرکت و مسئول شناختن امریکن تلفن به عنوان شرکت مادر امریکن بیل را در قبال تعهدات شرکت اخیر الذکر توجیه نماید؟ از آنجا که امریکن تلفن را نمی‌توان در ادعای متقابل مورد بحث به عنوان خواننده شناخت، لذا، به این مسئله نمی‌توان در جریان داوری حاضر رسیدگی کرد.

بنابراین، دیوان داوری نتیجه می‌گیرد که نسبت به ادعاهای متقابل در هر مورد که علیه امریکن تلفن مطرح گردیده، صلاحیت ندارد.

۴ - موضوع "د": آیا به دلیل اینکه دعوی متقابل ناشی از همان قرارداد، معامله یا واقعه‌ای نیستند که موضوع ادعاهارا تشکیل می‌دهند، دیوان داوری نسبت به این دعوی متقابل صلاحیت رسیدگی ندارد؟

(یک) ادعاهای متقابل مستنی بر قرارداد شماره ۱۱۲

(۳)
خواننده‌ها بخشی از ادعاهای متقابل خود را بر قراردادهای شماره ۱۱۲، ۱۱۸ و ۱۳۸ استوار می‌سازند. معهذا، خوانندگان تصریح نمی‌کنند که چه مبالغی تحت هر یک از قراردادهای مذکور مطالبه می‌نمایند.

امریکن بل به صلاحیت دیوان نسبت به ادعاهای متقابل، تا آنجا که بر دو قرارداد اخیر الذکر مبتنی است، ایراد نکرده است. اختلاف بر سر اینست که آیا بر اساس قرارداد شماره ۱۱۲ می‌توان ادعای متقابلی مطرح کرد یا خیر و به طور مشخصتر، مسئله اینست که آیا چنین ادعای متقابلی را می‌توان طبق الزام بند ۱ ماده دو بیانییه حل و فصل دعوی ناشی از "همان قرارداد، معامله یا رویدادی دانست که موضوع ادعای آن تبعه را تشکیل داده است یا نه؟

سه قراردادی که ذکرشان رفت، متوالیا "منعقد گردید. اولین قرارداد، یعنی شماره ۱۱۲، قرارداد کوتاه مدتی بود که برای انجام کار توسط امریکن بل طبق برنامه Seek Switch در طول مذاکرات مربوط به قرارداد شماره ۱۱۸ تنظیم گردید.

(۳) قرارداد شماره ۱۱۲ توسط هیچ یک از طرفین ارائه نشد. معهذا، طی نامه مورخ ۲۶ مارس ۱۹۷۸ (۶ فروردین ماه ۱۳۵۷) امریکن بل به وزارت جنگ ایران که توسط خواهان ارائه گردیده، به تفصیل بدان اشاره شده است. نامه مذکور، ضمن ذکر مطالب دیگر حاکیست که قرارداد شماره ۱۱۲ بدین منظور منعقد شد تا اقدامات برنامه Seek Switch Program بدون انقطاع تا شروع "برنامه اجرائی" ادامه یابد. طبق نامه، برآورده شده بود که امریکن بل به موجب قرارداد شماره ۱۱۲ "برای کارهای موصوف در شرح کار IR-103" ۸۰۰ نفر - ماه کار فنی ارائه خواهد کرد. این رقم نفر-ماه بعداً "افزایش داده شد. همانطور که قبلاً" گفته شد، قرارداد شماره ۱۱۲ هنگامی که قرارداد شماره ۱۱۸ اعتبار اجرائی یافت، منقضی گردید.

دولت ایران اجرای این برنامه را فقط به یک شرکت، یعنی بدوا " امریکن تلفن، و بعداً " فی الواقع به امریکن بل، واگذار نمود. بدینسان، ظاهراً " پیش بینی شده بود که کلیه قراردادهای سعدی به امریکن بل واگذار خواهد شد. موضوع این قراردادها در چارچوب برنامه " Seek Switch"، و از نزدیک بهم مرتبط بود.

در پرتو این اوضاع و احوال ویژه، دیوان داوری چنین تشخیص می دهد که رابطه و پیوند هر سه قرارداد را، باید آنچنان محکم دانست که بتوان آنها را به عنوان یک " معامله" واحد در مفهوم بیانیه حل و فصل دعاوی، محسوب کرد.

بر این اساس، دیوان داوری نتیجه می گیرد که نسبت به ادعاهای متقابل در مواردی که مبتنی بر قرارداد شماره ۱۱۲ باشند، صلاحیت دارد. (۴)

(دو) دعاوی متقابل مبنی بر ادعای نقض قوانین کیفری ایران یا ارتکاب شبه جرم

بخشهایی از ادعاهای متقابل خواندگان مبتنی بر تخلفات ادعائی از قوانین کیفری ایران یا بعضی اعمال شبه جرم است که ناشی از هیچکدام از قراردادهای مذکور در فوق نمی باشد. دیوان داوری نتیجه می گیرد که به عنوان پیامد الزامات مندرج در بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی در مورد صلاحیت، بخشهای مورد بحث ادعاهای متقابل، خارج از صلاحیت دیوان داوری است.

(سه) ادعاهای متقابل مربوط به مالیات و حق بیمه های اجتماعی

بالاخره، در رابطه با ادعاهای متقابل مربوط به مالیات و بیمه های اجتماعی، خاطر نشان می شود که شعبه دو دیوان طی حکم شماره ۲ - ۱۴۰ - ۱۱۴ تی.سی.اس.بی، اینکور - پوریتد و ایران به موضوع مشابهی رسیدگی کرده است. در حکم مذکور، دیوان نظرداد که به موجب بند ۱ ماده دو (بیانیه حل و فصل دعاوی - م)

(۴) امریکن بل، در لایحه مورخ ۳ ژوئن ۱۹۸۳ (۱۳ خرداد ماه ۱۳۶۲) ولایحه متقابل مورخ ۱۴ ژوئیه ۱۹۸۳ (۲۳ تیر ماه ۱۳۶۲) به صلاحیت دیوان نسبت به ادعاهای متقابل مربوط به قرارداد فروش تسلیحات نظامی (اف.ام.اس) نیز، ایتراد گرفته است. از آنجا که هیچگونه ادعای متقابلی بر مبنای این قرارداد اقامه نشده، لذا لزومی ندارد که دیوان در این مورد برای صادر کند.

"با بیدبه‌ویژه بین روابط حقوقی ناشی از شمول قانون بر وضعیت‌هایی که هر یک از طرفین انفراداً در آن قرار می‌گیرد، و روابط قراردادی بین طرفهای قرارداد فیما بین، تمایز قایل شد. در پرونده حاضر، دیوان بر این نظر است که:

(یک) فقط ۵/۵ درصد مالیات مکسوره مذکور را می‌توان ناشی از روابط قراردادی فیما بین طرفهای قرارداد، دانست.

(دو) مابقی مالیاتها و حق بیمه‌های اجتماعی مذکور در ادعای متقابل را باید، در نبود مدارک قانع‌کننده‌ای که خلاف این را نشان دهد، ناشی از شمول قانون به وضعیت ویژه پیمانکار، و لذا خارج از صلاحیت دیوان، دانست.

با توجه به این رای (که در اینجا راجع به اعتبار آن از نظر ایجا دپیشینه قضاوت نمی‌شود) دیوان داوری این نتیجه‌گیری را صحیح می‌داند که در پرونده حاضر به طرفین باید فرصت داده شود تا در استماع نهائی مدافعات بیشتری در رابطه با مسئله صلاحیت مربوط به ادعاهای متقابل مالیاتها و حق بیمه‌های اجتماعی ارائه نمایند. بنا بر این، در قرار اعدادی حاضر به این موضوع رسیدگی نمی‌شود.

۵ - موضوع "ز": آیا از نواقص ادعائی در خدمات انجام شده توسط خواهان، بر اساس مواد ۲/۱۵، ۲/۱۶، ۲/۸ و ۲/۲۰ قراردادها، یا به هر دلیل دیگری صرف نظر شده است؟

در پاسخ به ادعاهای شرکت مخبرات راجع به عیوب و نواقص در اجرای کار، امریکن بل اظهار می‌دارد که مسئولیتهای وی محدود به قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۲۸ بوده است. امریکن بل استدلال می‌کند که ماده ۲/۱۸ قراردادها سه محدودیت زیر را در مورد هرگونه ادعائی علیه وی قائل شده است: ادعا باید ناشی از اهمال امریکن بل باشد. اهمال باید منحصر " قابل انتساب به امریکن بل و ادعا باید محدود به هزینه‌های تغییر، تعویض یا اصلاح، باشد. امریکن بل بر اساس این محدودیتهای مدعی است که تعدادی از نواقص مورد ادعا متضمن موارد اهمال یا موضوعاتی که منحصر " قابل انتساب به امریکن بل باشد، نیست.

امریکن بل، مضافاً " ادعا می‌نماید که هر دو قرارداد متضمن محدودیت‌های زمانی و سایر وسایل جبران خسارت برای ادعای نقص (در کار) یا سایر موارد نقض قرارداد بوده و اینکه شرکت مخبرات به موقع از این محدودیت‌ها و وسایل استفاده نکرده و بدین ترتیب از این نواقص چشم پوشی کرده است. در این رابطه، امریکن بل به شرح زیر استدلال می‌نماید: طبق ماده ۲/۱۵ و ۲/۱۶، شرکت مخبرات ۴۵ روز فرصت داشته که، از جمله مطالب دیگر اظهار نظرهای حرفه‌ای امریکن بل را رد کند. طبق بند ۵ ضمیمه ۳، شرکت مخبرات ۳۰ روز وقت داشته تا به صورت حسابهای تسلیمی امریکن بل جهت پرداخت اعتراض کند. طبق ماده ۳/۳ و ۳/۶، شرکت مخبرات حق داشته کارکنان ویژه‌ای از امریکن بل را پیش از اعزام به ایران نپذیرد و پس از اعزام، با ارائه دلیل یا بدون دلیل عذر آنها را بخواهد و طبق ماده ۶، شرکت مخبرات حق داشت در صورت عدم رضایت از خدمات امریکن بل، قرارداد را تحت پاره‌ای شرایط قرارداد، فسخ کند.

بالاخره، امریکن بل مدعی است که ادعاهای متقابل خواندگان بابت مسامحه ادعائی در نظارت بر کارهای پیمانکاران متوجه وی نیست، چه ماده ۲/۱۸ مقرر می‌دارد که امریکن بل فقط مسئول آنست که "... بررسی نموده و مراقبت کند" که پیمانکاران دیگر "نواقص کارشان را طبق قراردادها نشان" رفع نمایند.

خواندگان استدلال می‌نمایند که قصد طرفین از ماده ۲/۲۰ قرارداد، که مقرر می‌دارد، "پیمانکار مسئول و متعهد نواقص و اشتباهات بر طبق ماده ۲/۱۸ است، این بوده که ماده ۲/۱۸ نه فقط متضمن مسئولیت بابت مسامحه منحصر " قابل انتساب به امریکن بل باشد، بلکه، همچنین مسئولیت بابت "نواقص و اشتباهات" در عدم "بررسی و مراقبت" در رفع نواقص توسط پیمانکاران طبق قراردادها نشان را نیز، در برگیرد.

خواندگان، همچنین منکر آنند که ادعاهای متقابل آنها مبنی بر نواقص در ساختن و راه‌اندازی راه‌گزینی switching به موجب متن ماده ۲/۱۸ دایر بر اینست که مسامحه با یکدیگر منحصر " قابل انتساب به امریکن بل باشد، قابل طرح نیست. در عوض خواندگان مدعی اند که ماده ۲/۱۹ امریکن بل را برای آن دسته از کارهای برنامه " SOW " که وی مستقیماً مسئولیت آنرا به عهده دارد، مسئول شناخته است.

مواد ۲/۱۵ و ۲/۱۶ مقرر می‌دارند:*

۲/۱۵ اجرای کلیه کارها ، همچنین برنامه‌های مربوطه بایستی قبل از شروع به تصویب کار فرما برسد . همچنین تا ثیدیا عدم تا ثید کارهای انجام شده توسط پیمانکار در اختیار کار فرما خواهد بود .
اگر در مدت ۴۵ روز کار فرما عدم تصویب را به پیمانکار اطلاع ندهد ، آن قبول شده است .

۲/۱۶ در صورتیکه به گواهیهای پذیرش کار تسلیم شده توسط پیمانکار تا ۴۵ روز پس از تسلیم پاسخی داده نشود آنها بخودی خود تصویب شده تلقی خواهند شد .

در صورتیکه گواهیها مورد تصویب نباشند کار فرما بایست تا ۴۵ روز پس از تسلیم ، کتبا " و با ذکر دلایل عدم قبولی پیمانکار را مطلع نماید .

این مواد حق تا ثید یا رد کارها را ، هم پیش از شروع وهم در خاتمه اجرا ، به دولت ایران می‌دهد . مواد مذکور مقرر می‌نمایند که چنانچه ظرف ۴۵ روز عدم قبولی به طور صریح اعلام نشود ، کارها تا ثید شده تلقی خواهند شد .

ادعا نشده است که خواندگان به طور رسمی ظرف ۴۵ روز مهلت مقرر در مواد ۲/۱۵ و ۲/۱۶ به نحوه اجرای خدمات توسط خواهان اعتراض کرده باشند . با توجه به این امر ، دیوان داورى بنا چارچنین نتیجه می‌گیرد که خواندگان از طرح هرگونه اعتراض واقا مه هرگونه ادعای متقابل در رابطه با اقدامات پیشنهادی امریکن بل و کیفیت کارهای انجام شده توسط نامبرده ممنوع می‌باشند ، مگر آنکه در مراحل بعدی رسیدگیها اوضاع و احوالی را که بتوان عذر معتبر و قانونی برای عدم ارائه اعتراضاتشان به امریکن بل شناخت ، آشکارا ساخته و در معرض ملاحظه دادگاه قرار دهند .

مسا محمه مکنوفه بعدی در مواد ۲/۱۸ و ۲/۲۰ عنوان شده است . ماده ۲/۱۸ چنین مقرر می‌دارد :

پیمانکار مسئول کلیه مخارج تغییر ، تعویض یا اصلاحاتی خواهد بود که منحصر " از اشتباه و بد علت عدم انجام دقیق کارش در مطالعات و تهیه مشخصات فنی ، نقشه‌های اجرایی و کارهای مشابه

* این مواد دوسا یر مواد مورد اشاره در حکم حاضر ، عینا " از متن قرارداد موجود در پرونده نقل شده اند .
ترجم

بوجود آید. بمنظور بحداقل رسانیدن اثر زمانی روی برنامه با بدین کارهای تصحیحی تا آنجا که ممکن است سریع انجام شود. در مورد اشتباهات و در سایر وظایف نظارت و نصب، آزمایش، پذیرش، پیمانکار بدون هیچگونه هزینه‌ای برای کارفرما بابت مساعی پیمانکار مسئول خواهد بود که پیگیری نماید تا فروشنده‌گان و مشاوران مسئول نواقص کار خود را تحت قراردادهایشان تصحیح نمایند.

ماده ۲/۲۰ مقرر می‌دارد:

تصویب گزارشها، طرحها و نقشه‌های تهیه شده از طرف پیمانکار، توسط کارفرما رافع مسئولیت‌های پیمانکار در مورد صحت کارهای این پروژه نبوده و در هر حال پیمانکار طبق ماده ۱۸-۲ مسئول و جوابگوی نواقص و اشتباهاتی است که به علت نقصهای کار او در طول مدت دو سال بعد از تاریخی که هر پروژه منفرد مورد بهره‌برداری قرار گیرد، مشاهده شود.

بدینسان ماده ۲/۲۰، ضمن مطالب دیگر، مقرر می‌دارد که تا ئید کار امریکن بل توسط دولت ایران، امریکن بل را از مسئولیت نواقص و اشتباهات موصوف در ماده ۲/۱۸، در صورتیکه اینگونه نواقص و اشتباهات ظرف دو سال پس از شروع بهره‌برداری از پروژه مشاهده شود، مبری و معاف نمی‌سازد.

ماده ۲/۱۸ مسئولیتهای امریکن بل را به دو دسته تقسیم می‌کند: مطالعات و تهیه مشخحات فنی، نقشه‌های اجرایی و کارهای مشابه، و سایر مسئولیتهای مربوط به نظارت و نصب، آزمایش و تا ئید". راجع به کارهای دسته اول، ماده مورد بحث سه محدودیت در مورد مسئولیت امریکن بل قایل می‌شود: ۱ - امریکن بل فقط در صورت عدم دقت در انجام کار، یعنی مسامحه مسئول است. ۲ - امریکن بل فقط هنگامی که چنین مسامحهای منحصر " قابل انتساب به وی باشد مسئول است. ۳ - هر مسئولیتی از این قبیل محدود به "هزینه تغییر، تعویض و اصلاح" می‌باشد.

ثانیا، ماده ۲/۱۸ مقرر می‌نماید که در رابطه با هر یک از اشتباهات امریکن بل، یعنی مسامحه در انجام "سایر وظایف نظارت و نصب، آزمایش و تا ئید، امریکن بل متعهد است که بررسی نموده و پیگیری نماید که فروشنده‌گان و مشاوران مربوطه این نواقص و معایب

رایدون هیچگونه هزینه‌ای برای دولت ایران اصلاح و رفع نمایند. بدینسان، چنانچه امریکن بل چنین اشتباهاتی مرتکب شده‌ولی بررسی نکرده و پیگیری ننموده که عیوب و نواقص حاصله رفع شده باشند، در این صورت به‌خاطر قصص ماده ۲/۱۸ مسئول است، مگر آنکه عذر معتبر و قانونی برای عدم مراقبت در مورد رفع معایب و نواقص داشته باشد. همچنین، امریکن بل فقط در صورتی مسئول شناخته می‌شود که از این نواقص و معایب اطلاع میداشت و یا حسب وظیفه مطلع می‌بود. علاوه بر این، فقط در صورتیکه تصور در کار ظرف دو سال پس از شروع بهره‌برداری از هر پروژه مجزا مشاهده می‌شود، امریکن بل مسئول می‌بود.

باید آثر محدودکننده احتمالی مواد ۲/۱۵ و ۲/۱۶، غیر از آنچه در بالا اشاره شد، همچنین هرگونه اثر محدودکننده ماده ۶/۱ و شرایط دیگر قراردادها، در قرارداد ادای حاضر عنوان نمی‌شود.

شروط دیگری از قرارداد نیز به مسئله اعراض از نواقص ادعائی مربوط می‌شود. بند

۵ پیوست ۳ هر دو قرارداد مقرر می‌دارد:

کلیه پرداختها به پیمانکار باید در مقابل صورت حسابهای مدلل ماهیانه یک‌هفته پس از پیمانکار را ثابت شده و به تصویب کارفرما رسیده انجام شود اگر آنها در مدت ۳۰ روز بعد از ارائه به کارفرما توسط کارفرما تصویب نشوند و هیچگونه اعتراضی آکتی وجود نباشد در آنوقت آنها هم باید پرداخت گردند.

گرچه این شرط برای صرف نظر کردن از نواقص ادعائی در انجام کار به عنوان دفاع در مورد صورت حساب تسلیمی جهت پرداخت قابل استناد است، با اینحال حق ادعای نواقص در کار را از طریق دعوی متقابل از شرکت مخابرات، سلب نمی‌کند.

مواد ۳/۶ و ۳/۳ هر دو قرارداد برای ایران ۱۰ روز فرصت قائل می‌شود که کارکنان امریکن بل را پیش از اعزام به ایران نپذیرد و نیز این حق را قائل می‌شود که کارکنان امریکن بل در ایران رایدون هیچگونه دلیلی اخراج نماید. در صورتیکه خواندگان از وسایل حیران خسارت پیش بینی شده در مواد ۳/۳ و ۳/۶ استفاده

نکرده باشند، اکنون از اقامه ادعاهای متقابل در مورد چنین موضوعاتی ممنوع اند، مگر در صورت وجود ادله و مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که بتواند عذر معتبر و قانونی برای عدم استفاده از این وسایل تلقی شود.

نتیجه اینکه، نظردیوان داوری به شرح زیر است :

(یک) مگر در صورت وجود ادله و مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که بتواند عذر معتبر و قانونی برای عدم رعایت ۴۵ روز مهلت مقرر در مواد ۲/۱۵ و ۲/۱۶ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ باشد، خواندگان، چنانچه این مهلت را رعایت نکرده باشند، به موجب این مواد از طرح اعتراض یا اقامه ادعاهای متقابل در رابطه با نواقص در اقدامات پیشنهادی امریکن بل یا در کارهای انجام شده توسط نامبرده، به جز موارد پیش بینی شده در مواد ۲/۱۸ و ۲/۲۰، ممنوع می‌باشند.

(دو) به موجب مواد ۲/۱۸ و ۲/۲۰ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸، مسئولیت امریکن بل در مورد نواقص در "مطالعات و تهیه مشخصات فنی، نقشه‌های اجرایی و کارهای مشابه" مشمول محدودیت‌های زیر می‌باشد:

(الف) امریکن بل فقط بابت عدم دقت در انجام کار، یعنی مسامحه مسئول است،

(ب) امریکن بل فقط در صورتیکه چنین مسامحه‌ای منحصرًا "قابل انتساب به وی باشد، مسئول است.

(ج) امریکن بل فقط بابت هزینه‌های تغییر، تعویض یا اصلاح، می‌تواند مسئول واقع شود، و

(د) امریکن بل فقط بابت اشتباهاتی که ظرف دو سال پس از شروع بهره‌برداری از هر پروژه مشاهده شده باشد، مسئول است، مگر در صورت وجود ادله و مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که اطاله آن مدت را قانوناً توجیه نماید.

(سه) به موجب مواد ۲/۱۸ و ۲/۲۰ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸، مسئولیت امریکن بیل بابت "اشتباهاتش در سایر وظایف مربوط به نظارت، نصب، آزمایش و تائید" مشمول محدودیت های زیر است:

(الف) امریکن بیل فقط بابت اشتباهات خود، یعنی بابت مسامحه، مسئول است،

(ب) امریکن بیل فقط در صورتی مسئول است که از نواقص بوجود آمده آگاه بوده و یسا حسب وظیفه آگاهی داشته باشد و سپس بدون هیچگونه عذر موجه قانونی بررسی ننموده و پیگیری نکرده باشد که فروشندهگان و مشاوران مسئول، نواقص کارشان را رفع نمایند، و

(ج) امریکن بیل فقط بابت نواقصی که ظرف دو سال پس از شروع بهره برداری از هر پروژه مجزا مشاهده شده، مسئول است، مگر در صورت وجود دلوه مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که قانونا "اطاله این مهلت را توجیه نماید.

(چهار) خواندگان، به موجب شرط ۳۰ روز مهلت مقرر در بند ۵ پیوست ۳ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸، از طرح اعتراض در رابطه با صورتحسابهای تسلیمی امریکن بیل به شرکت مخبرات، در صورتیکه ظرف ۳۰ روز مهلت یاد شده اقدام به اینکار نکرده باشند، ممنوع اند، مگر در صورت وجود دله و مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که بتوانند عذر موجه و قانونی برای عدم رعایت این شرط باشد. لیکن شرط مورد بحث خواندگان را از حق ادعای نواقص در کار امریکن بیل از طریق طرح دعوی متقابل محروم نمیسازد.

(پنج) خواندگان، چنانچه مهلت مقرر در مواد ۳/۳ و ۳/۶ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ را رعایت نکرده باشند از طرح اعتراض یا دعوی متقابل در رابطه با شرایط تخصصی و تجربی و نحوه انجام کار توسط پرسنل امریکن بیل، ممنوع اند، مگر در صورت وجود دله و مدارکی حاکی از اوضاع و احوالی که قانونا "عدم رعایت این مهلت را توجیه نماید.

۶ - موضوع "ح": ماده ۲/۲۱ قراردادها تا چه حدی مسئولیت خواهان را در مورد نقائص انجام کار محدود می‌کند؟

ماده ۲/۲۱ قرارداد های شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ مشعر بر اینست که:

جمع هزینه کلیه خسارات، تغییرات، جایگزینی و اصلاح نواقص، اشتباهات و قصورها تحت این قرارداد ۷٪ مبلغی که توسط کارفرما برای قیمت خدمات... پرداخت می شود نبایستی تجاوز کند.

این ۷٪ در طول سالهای قرارداد ذخیره شده و به تناسب مطابق با تکمیل وظایف و تعهدات مربوط به پروژه های منفرد تقلیل خواهند یافت.

امریکن بل مدعی است که قید بالای در مورد مسئولیت وی طبق قراردادها، حداکثری را قائل شده است.

خوانندگان استدلال می‌کنند که ماده ۲/۲۱ مسئولیت امریکن بل را فقط در موردی که نامبرده منحصرا "مسئول برنامهریزی و اجرای کار باشد محدود می‌سازد. از این لحاظ، بنا به اظهار خوانندگان، وظیفه امریکن بل در سازمان بخشیدن و هم‌آهنگ کردن پیمانکاران متعدد دست‌اندرکار برنامہ Seek Switch، به ویژه وظایف ذیل مواد ۲/۱، ۲/۲ و ۲/۳، خارج از حیطه ماده ۲/۲۱ قرار می‌گیرد. مضافا "ایشان مدعی اند که نقض عمدی قراردادها، نظیر امحاء ادعائی سوابق برخلاف ماده ۱۵/۱، خارج از حیطه شمول محدودیت ذیل ماده ۲/۲۱ می‌باشد. خوانندگان اظهار می‌دارند که چنانچه رقم ۷ درصد موضوع ماده ۲/۲۱ متناسباً "تقلیل یابد، رقمی برابر با ۱۲،۷۲۵،۲۸۸ دلار امریکا به دست می‌دهد. خوانندگان استدلال می‌کنند که این مبلغ می‌بایستی توسط کارفرما کسر می‌شد. بنا بر این باید به عنوان پرداختی اضافی به امریکن بل، و لذا واجب الادا به خوانندگان، تلقی شود.

از آنجا که نحوه انشاء ماده ۲/۲۱ "جمع هزینه کلیه خسارات، تغییرات" و غیره را به ۷ درصد قیمت قرارداد که باید متناسباً "کاهش داده شود، محدود می‌سازد، دیوان داوری نمی‌تواند این نظر خوانندگان را بپذیرد که محدودیت مورد بحث فقط به جنبه های خاصی از

مسئولیت امریکن بل محدود می‌شود. معهدا، طبق اصول حقوقی مورد قبول در بسیاری از نظام‌های حقوقی، قیود مربوط به محدودیت مسئولیت علی‌العموم در مورد قصور ویژه‌ای، چنانچه آن قصور ناشی از خطای عمدی یا خطای سنگین طرفی که به محدودیت استناد می‌ورزد، باشد، مجری نمی‌باشد. (۵)

نتیجه‌اینکه، دیوان داوری معتقد است ماده ۲/۲۱ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ مسئولیت خواهان را در مورد نقص در کار طبق این قراردادها محدود ساخته ولی چنانچه اثبات شود که اینگونه نواقص ناشی از خطای عمدی یا خطای سنگین خواهان باشد، قید مذکور مجری نخواهد بود.

۷ - موضوع "ط": در صورتیکه دیوان داوری نسبت به ادعاهای متقابل ناشی از تعهدات مربوط به پرداخت مالیات کارکنان و حق بیمه‌های اجتماعی صلاحیت داشته باشد، اثر مفاد ماده ۵/۱۲ قراردادهای برچنین تعهداتی چه خواهد بود؟

امریکن بل مدعی است که ماده ۵/۱۲ قرارداد ۱۱۸، امریکن بل و کارکنانش را از کلیه مالیاتها و حق بیمه‌های اجتماعی معاف ساخته است. امریکن بل، مضافاً، استدلال می‌نماید که ماده ۵/۱۲ قرارداد شماره ۱۳۸ برای مستثنی کردن کارکنان ایرانی از این معافیت اصلاح گردید و ماده ۲/۲۷ که امریکن بل را مسئول پرداخت مالیات در مورد کارکنان ایرانی می‌ساخت، اضافه شد. امریکن بل، بسودا "استدلال می‌کرد که وی کارمندان ایرانی نداشته بلکه از خدمات کارگران ایرانی، از طریق موسسات کاریابی ایرانی که کارفرمای آن کارگران محسوب می‌شوند استفاده کرده است. لکن، در طول جلسه استماع، امریکن بل موضع خود را تغییر داده و اظهار داشت که وی اکنون کارمندان ایرانی پیمانکاران مستقل را که در خدمت امریکن بل بوده‌اند، به عنوان "پرسنل" امریکن بل در حیطه ماده ۲/۲۷، می‌شناسد.

(۵) به نظر می‌آید که قانون حاکم بر قراردادهای مورد بحث این موضع را اثبات کرده است. طرفین مختارند که در طول رسیدگی‌های بعدی در خصوص این موضوع استدلالاتی ارائه نمایند.

خوانندگان ادعا می‌کنند که معافیت مالیاتی ماده ۵/۱۲ به دلیل مغایرت با قوانین ایران، باطل و فاقد اعتبار است. امریکن بل، در پاسخ استدلال می‌نماید که هیچگونه مغایرتی بین ماده مورد بحث و قوانین ایران وجود ندارد، و ایران نمی‌تواند برای بی‌اعتبار ساختن معافیت مالیاتی اعطا شده به یک خارجی، به عدم اختیار و اجازه خود استناد ورزد، و اینکه در هر صورت، شرط بازپرداخت ذیل ماده ۵/۱۲ مغایر با قوانین مالیاتی ایران نبوده و بلکه منعکس کننده یک شرط تعدیل قیمت است.

ماده ۵/۱۲ قرارداد شماره ۱۱۸ به شرح زیر است:

پیمانکار و کلیه کارکنان آن بدینوسیله از پرداخت و تعهد پرداخت کلیه مالیاتهای دولت ایران از هر نوع و بهر جهت، و از تعهد پرداخت حق بیمه سازمان تامین خدمات اجتماعی معاف میباشند. مع هذا اگر... پیمانکار و کارکنان آن مسئول پرداخت هرگونه مالیات ایران باشند... کارفرما متعهد است که اینگونه مالیات... را (بپردازد)، به علاوه هزینه‌های پیمانکار مربوط به نگهداری سوابق و تهیه اسناد مالیاتی و به علاوه ۱۲ درصد مبلغ کل بازپرداختی به پیمانکار...

در قرارداد شماره ۱۱۸، امریکن بل، به موجب تصریح ماده ۵/۱۲ از کلیه مالیاتها و حق بیمه‌های اجتماعی ایران معاف شده است. علاوه بر این، چنانچه امریکن بل در صورت متعهد اینگونه مالیاتها و حق بیمه‌ها باشد، ماده ۵/۱۲ متضمن بازپرداخت آنها، با اضافه هزینه‌ها و ۱۲ درصد کل مبلغ بازپرداختی است. خوانندگان اثبات نکرده اند که این معافیت مغایر با قوانین ایران است.

در قرارداد شماره ۱۳۸، ماده ۵/۱۲، اندکی تغییر داده شد و فقط امریکن بل و کارکنان غیر ایرانی او را از مالیاتها و حق بیمه‌های اجتماعی معاف ساخت. شرط جدیدی تحت ماده ۲/۲۷ در مورد پرسنل ایرانی امریکن بل، اضافه گردید، که چنین مقرر می‌نماید:

پرداخت هر نوع مالیاتها، بیمه های تامین اجتماعی،
مخارج، عوارض و حقوق دولتی و غیر دولتی ایران
برای کارکنان ایرانی پیمانکار بعهده پیمانکار
خواهد بود که در قیمت او منظور شده .

ماده ۳/۱ هر دو قرارداد، قید می کنند که :

کلیه پرسنلی که بطور موقت یا دائم خدماتی را از طرف
پیمانکار (....) انجام می دهند بعنوان پرسنل یا
کارکنان پیمانکار تلقی می شوند.

امریکن بل، به موجب ماده ۳/۱ تصدیق می نماید که کارکنان ایرانی که از جانب امریکن
بل خدماتی ارائه کرده اند، پرسنل امریکن بل در مفهوم ماده ۲/۲۲ محسوب می شوند .

بدینسان، ماده ۵/۱۲ رافع تعهد پرداخت اینگونه مالیاتها در رابطه با قرارداد شماره
۱۳۸ نیست .

نتیجه اینکه، دیوان داوری چنین تشخیص می دهد که چنانچه دیوان نسبت به ادعاهای
متقابل مربوط به پرداخت مالیات و حق بیمه های اجتماعی کارمندان صلاحیت داشته
باشد، ماده ۵/۱۲ قرارداد شماره ۱۱۸ نافی تعهد پرداخت اینگونه مالیاتها و حق
بیمه های اجتماعی در رابطه با آن قرارداد بوده، و ماده ۵/۱۲ قرارداد شماره ۱۳۸ فقط
در مورد امریکن بل و کارکنان غیر ایرانی او رافع چنین تعهدی در رابطه با قرارداد یاد
شده می باشد .

۸ - موضوع "ی" آیا خوانندگان به موجب هر یک از سایر شروط قراردادها

و یا به موجب قوانین حاکم، از طرح ادعا بابت مالیات و حق

بیمه های اجتماعی، ممنوع اند؟

امریکن بل استدلال می نماید که مقررات متعددی از قوانین ایران، شرکت مخابرات را از
طرح ادعاهای متقابل بابت مالیات، حق بیمه های اجتماعی و نقض مقررات ارزی کشور
ممنوع می سازد. شرکت مخابرات بصورت کتبی یا شفاهی در خصوص این موضوع استدلالی
ارائه نکرده است .

با توجه به تصمیمیهای دیوان در مورد موضوعات "د" و "ط"، دیوان داوری اکنون ضرورتی به رسیدگی به موضوع حاضر نمی‌بیند.

بخش چهارم - قرار اعدادی در مورد موضوعات حقوقی مقدماتی

دیوان داوری بشرح زیر در خصوص موضوعات حقوقی مقدماتی، قرار صادر می‌کند:

موضوع "الف"

ادعاهای امریکن بل، ادعاهای یک تبعه ایالات متحده در مفهوم بند ۲ ماده هفت بیانیه حل و فصل دعوی است.

موضوع "ب"

قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ شامل قیدانتخاب دادگاه ایران از نوع موصوف در بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعوی نیست، و بنا بر این، دیوان داوری به موجب این بند نسبت به هیچ یک از ادعاهای امریکن بل فاقد صلاحیت نمی‌باشد.

موضوع "ج"

دیوان داوری نسبت به ادعاهای متقابل خواندگان علیه امریکن تلفن فاقد صلاحیت است.

موضوع "د"

(یک) دیوان نسبت به ادعاهای متقابل ناشی از قرارداد شماره ۱۱۲ صلاحیت دارد.

(دو) دیوان نسبت به ادعاهای متقابل مبتنی بر تخلف ادعائی از قوانین کیفری ایران و برخی ادعاهای متقابل مبتنی بر اعمال شبه جرم انجام شده توسط امریکن بل صلاحیت رسیدگی ندارد.

(سه) مسئله صلاحیت در مورد ادعاهای متقابل بابت مالیات و بیمه‌های اجتماعی به اصل دعوی منضم و به طرفین فرصت داده می‌شود مدافعات بیشتری در استماع نهائی پرونده ارائه نمایند.

موضوع "ه"

(یک) مگردر صورت وجود ادله و مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که بتواند عذر معتبر و قانونی برای عدم رعایت ۴۵ روز مهلت مقرر در مواد ۲/۱۵ و ۲/۱۶ قرارداد- های شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ باشد، خواندگان، چنانچه این مهلت را رعایت نکرده باشند، به موجب این مواد از طرح اعتراض یا ادعاهای متقابل در رابطه با نواقص در اقدامات پیشنهادی امریکن بیل یا در کارهای انجام شده توسط نامبرده، به جرم وارد پیش بینی شده در مواد ۲/۱۸ و ۲/۲۰، ممنوع می‌باشند.

(دو) به موجب مواد ۲/۱۸ و ۲/۲۰ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸، مسئولیت امریکن بیل با بست نواقص در "مطالعات و تهیه مشخصات فنی، نقشه‌های اجرایی و کارهای مشابه"، مشمول محدودیت‌های زیر باشد:

(الف) امریکن بیل فقط بابت عدم دقت در انجام کار، یعنی مسامحه، مسئول است،

(ب) امریکن بیل، فقط در صورتیکه چنین مسامحه‌ای منحصر "قابل انتساب به وی باشد، مسئول است،

(ج) امریکن بیل فقط بابت هزینه‌های تغییر، تعویض یا اصلاح می‌توانند مسئول واقع شود، و

(د) امریکن بیل فقط بابت اشتباهاتی که ظرف دو سال پس از شروع بهره- برداری از هر پروژه مجزا مشاهده شده باشد، مسئول است، مگردر صورت وجود ادله و مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که اظاله آن مدت را قانونا " توجیه نماید.

(سه) به موجب مواد ۲/۱۸ و ۲/۲۰ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸، مسئولیت امریکن بیل بابت "اشتباهاتش در سایر وظایف نظارت، نصب، آزمایش و تائید"، مشمول محدودیت‌های زیر است:

(الف) امریکن بل فقط بابت اشتباهات خودش، یعنی مسامحه، مسئول است،

(ب) امریکن بل فقط در صورتی مسئول است که از نواقص بوجود آمده آگاه بوده و یا حسب وظیفه آگاهی داشته باشد و سپس بدون هیچگونه عذر معتبر و قانونی بررسی نکرده و مراقبت ننموده باشد که فروشندگان و مشاوران مسئول، نواقص کارشان را رفع نمایند،

(ج) امریکن بل فقط بابت نواقصی که ظرف دو سال پس از شروع بهره‌برداری از هر پروژه مجزا مشاهده شده، مسئول است، مگر در صورت وجود ادله و مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که قانوناً "اطاله این مدت را توجیه نماید".

(چهار) خواندگان، به موجب شرط ۳۰ روز مهلت مقرر در بند ۵ ضمیمه ۳ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸، از طرح اعتراض در رابطه با صورت حسابهای تسلیمی امریکن بل به شرکت مخابرات، در صورتیکه ظرف ۳۰ روز مهلت یاد شده اقدام به این کار نکرده باشند، ممنوعند، مگر در صورت وجود ادله و مدارکی دال بر اوضاع و احوالی که بتواند عذر معتبر و قانونی برای عدم رعایت این شرط باشد، لیکن شرط مورد بحث خواندگان را از حق ادعای نواقص در کار امریکن بل از طریق طرح دعوی متقابل محروم نمی‌سازد.

(پنج) خواندگان، چنانچه مهلت مقرر در مواد ۳/۳ و ۳/۶ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ را رعایت نکرده باشند، از طرح اعتراض یا دعوی متقابل در رابطه با شرایط تخصصی و تجربی و نحوه انجام کار توسط پرسنل امریکن بل ممنوعند، مگر در صورت وجود ادله و مدارکی حاکی از اوضاع و احوالی که قانوناً "عدم رعایت این مهلت را توجیه نماید".

موضوع "ح"

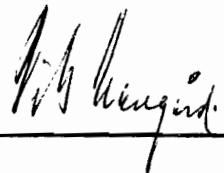
ماده ۲/۲۱ قراردادهای شماره ۱۱۸ و ۱۳۸ مسئولیت امریکن بل را بابت نقص در انجام کار به موجب این قراردادها محدود می‌سازد، لیکن چنانچه ثابت شود که

اینگونه نواقص معلول خطای عمدی یا خطای سنگین امریکن بل بوده ، ماده مذکور در
(۶)
مورد نواقص مجری نخواهد بود .

موضوع "ط"

در صورتیکه دیوان داورى نسبت به ادعاهای متقابل ناشی از تعهدات مربوط به پرداخت
مالیات و حق بیمه های اجتماعی کارمندان صلاحیت داشته باشد ، ماده ۵/۱۲ قرارداد
شماره ۱۱۸ نافى تعهد پرداخت اینگونه مالیات و حق بیمه های اجتماعی در رابطه با
آن قرارداد بوده ، و ماده ۵/۱۲ قرارداد شماره ۱۳۸ فقط در مورد امریکن بل و
کارکنان غیرایرانی اودر قرارداد یاد شده رافع چنین تعهدی می باشد .

لاسه ، به تاریخ ۳۱ مه ۱۹۸۴ برابر با ۱۰ خرداد ماه ۱۳۶۳

نیلس منگارد

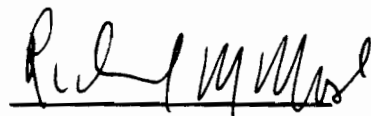
رئیس شعبه سه

به نام خدا

پرویز انصاری معین

موافق با رای صادره در موضوعات "د"
(یک) و "ح" در مورد بقیه موضوعات ،
با بخشی موافق و با بخشی مخالف .
رجوع شود به نظر مستقل

ریچارد ام . ماسک

مخالف با رای صادره در موضوعات
"د" (یک) و "ح" و موافق با بقیه
موضوعات .
رجوع شود به نظر مستقل

(۶) معهدا ، رجوع شود به پانویس ۵ در بالا